

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm
Eloqventiæ,**

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

IX. Leges è Rep. non esse tollendas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39028

id obtinere non possint; tum demum summo jure experiantur. Addes quod iudicia non in dirimendis dunt taxat controversialis; verum etiam maleficiis puniendis sint occupata: (*Cic. pro Cæcina.*) ideoq; nequaquam esse contemnenda.

IX. LEGES REP. NON ESSE tollendas.

IN EXORDIO dices, malis fudes in oculis, & exofas esse bonas Leges.

In PROPOSITIONE, Te eas in Rep. esse necessarias probaturum.

CONFIRMATIONIS I. RATIO, ab Etymologia nominis Graci, Νόμος: dicitur enim δότης & repens à tribuendo, quod unicuique suum tribuat.

II. ab utili vel effectis Legum. Nam PRIMÒ frænant & coercent, tanquam vincula Reipub. hominum cupiditates! (*Plat. de Leg.*) SECUNDÒ, non solum sunt potentium frænum, sed & auxilium infirmorum (*Cassiod.*) TERTIÒ, sunt Magistratibus quasi murus adversus vulgi importunitatem, dum impediunt mala, ne oriantur? & corrigunt, ac evellunt, quæ irrepserunt. (*Leo Imp. in Proœmio Novell. Constit.*) QUARTÒ, sunt quasi oculi, atque adeò anima & spiritus Reip. (*Leo Imp. Conf. 19.*) & regulæ justorum & injustorum, (*Lib. I. Digest. tit. 3.*) imperantes honesta, prohibentes contraria. (*Cic. II. Philip.*)

III. à causa efficiente præstantissima. Est enim Lex ordinatio & donum Dei è divino mentis sacrario in sapientum animos profecta. (*Demosth. contra Aristogit.*) Quod etiam Ethnicorum Legumlatores sunt fassi. Nam Minias Rex Ægypti, qui omnium primus illis leges tulerit, harum authorem Mercurium constituit, Minos in Crete Jovem, Lycurgus

Apol.

pollinem, Zamolxis Vestam, Numa Nympham
Egeriam

IV. à fine, qui est virtus, (*Plato lib. 3. de legib.*) ne
quis improbè & iniquè vivat, & ut, punitis iis,
qui jus violarunt, meliores alii evadant (*Demosth.
versus Aristogit.*) Illustrabis hoc simili: Quem-
dmodum magistri in scholis pueris iis, qui scri-
endi nondum facultate valent, lineas calamo-
bjiciunt, & exemplar exhibit, ut ex illarum
linearum ductu suas pueri literas conforment:
ut Resp. sub certa Legum formula unumquem-
que vivere civium cogit. (*Plato in Protag.*) Adhæc
istæ sunt Leges, ut maneat vita nostra beata &
pieta. (*Cic. 2. de Legib.*) Dum enim hæ conser-
vantur, pax & concordia viget, (*Plato 1. de leg.*) bo-
ni & facultates cuiusque defenduntur. Ut enim
indus ad nos perveniat, testamento fieri
licuius potest, ut retineamus, quod nostrum
factum, sine jure civili non potest. (*Cic. pro
Akin.*)

V. à necessario. Sine legibus si vivunt homines,
ihil à feris & bestiis differunt: (*Plato 9. deleg.*) si-
ne his nulla domus, nulla civitas, nulla gens, imò
recipie mundus consistere potest: (*Cic. 3. de Leg.*)
ultò minus sine his libertas manet, sed oritur
crux, ingruit bellum ac seditio. (*Dionys. Halic.
b. 7.*) Hinc legum servis sumus, ut liberi esse possi-
mus. (*Cic. pro Cquentio.*)

VI. ab Exemplis, JUDÆI Dei Opt. Max, volun-
tate & jussu Legis divinæ mandata scripta fere-
rant in manibus & fronte, habebant in limine do-
bus, ut harum nunquam obliviscerentur (*Deut.
10.*) ROMANI armis & legibus se exercentes orbem
terrarum suum fecerunt: & quidem armis con-
tinxerunt, legibus conservarunt. Nec ulla
quam vel mediocris Resp. sine certis legibus

DE LEGIBVS.

In CONFUTATIONE respondebis ad objectiones, quæ contra necessitatem Legum possunt moveri. PRIMÒ, ad id, quod Magistratus sæpè Legibus abuntur, dices, id fieri vel imperitia, vel malitia quadam hominum; & esse omnium rerum præclararum abusum, sola virtute excepta. (*Aristot. 7. Rhet. cap. 1. Quintil. lib. 2. Instit. cap. 17.*) SECUNDÒ, ad id, quod impii dicunt, Leges esse tyrannos hominum, dices: Legem bonam non cogere instar tyranni, sed cavere instar prudentis dominæ, ne quis male agat. (*Plato in Protag.*) TERTIÒ, ad id, quod afferunt, hominibus, non legibus esse obtemperandum, dices: hominibus leges anteponendas esse, cum inter amicum & inimicum nullum faciant discrimen, coercent cupiditates, naturam ad vitia per se pronam, regant, & ad virtutem fellant, nihilque tribuant affectibus. (*Arist. 1. Pol. cap. 12. & 3. cap. 15. Rhet. lib. 1. cap. 1.*) ubi enim sunt affectus, ibi verum pverideri non potest (*Salust. in Conjurat. Catil.*) res nequit institui consilio & cogitatione: (*Senec. Epist. 16.*) ut amatores propter amorem, oculorum sensum prementem, de forma judicare rectè non valent. (*Quintil. lib. 6. cap. 3.*) Plato interitui esse vicinam Remp. illam scribit, in qua non Magistratibus Leges, sed Legibus Magistratus imperant. (*in Critia.*) QUARTÒ, ad id, quod dicunt, Leges nonnullas esse iniquas, respondebis, impiam constitutionem. Legis nomen non mereri. (*Cic. 1. de Leg.*) QUINTÒ, ad id, quod ajuunt, non decretis, sed bonis moribus civitatem esse gubernandam, dices, si mores boni sunt, in legem transferri possunt, ut firmius observentur: (*Arist. 7. Pol. cap. 2.*) si mali quid & injusti continent, Leges sola emendandi sunt. (*Ibid.*) Leges etiam sine moribus nihil valent.

In EPILOGO hortaberis Auditores, ut cogitent

tent perpetuò , quam nobis cordi debeant esse
Leges.

X. CORPORA DEFVNCTORVM
honestè esse sepelienda.

IN EXORDIO referes , nationes multas olim mul-
tam rationem sepulturæ habuisse. Nam PERSÆ
canibus & avibus ante demortuos objecerunt.
(Herod.lib.1.) INDI sepulchra multa habuerunt.
(Cæt.lib.19.cap.30.) PARTHI, BACTRIANI , & CA-
SPI canibus domi ad hoc officium nutritis dilani-
andos mortuos objecerunt (Bonifin.lib.1.rerum Vn-
garicar. decad. 1.) MASSAGETÆ propinquos & co-
gnatos suos, ubi ad multam senectutem venissent,
vel aliquo casu mors visa esset appropinquare,
maestatos ante , magnifico apparatu devorârunt.
COLCHI defunctos suos non sepeliverunt, sed de
arboribus suspenderunt.

In POSITIONE dices , Te ostensurum, nobis
Christianis sepulturam nequaquam esse negli-
gendum.

CONFIRMATIONIS I. RATIO, ab Exemplis San-
ctorum, qui eam non neglexerunt. Nam ABRAHAM
legitur agrum emisse pro sepultura sua & uxoris
suæ, (Gen. 25) ibidemque post sunt sepulti Isaac,
Jacob , & alii. DAVID Rex Saulem Regem & filios
ejus sepelivit, (Reg. 21.) Hierosolymis in monte Si-
on Davidis & aliorum Regum fuerunt sepul-
chra : humati ibidem sunt Salomon , Roboam,
Ezechias & alii (3. Reg. 2. 2. II. & 14. 2. Pa-
ralip 32.)

II. ab Exemplis etiam Ethnicorum. ATHENIEN-
SES illis , qui adversus Philippum ad Cheroniā
pugnantes occubuerant, sepulchra publicè exstru-
xerunt (Demosth.in Orat funebri.)